Dosarul nr. 4-530/2025
4-25024749-12-4-25022025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

05 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Lilia Lupaşco
Grefierul Rovelia Rudi, Ariana Cernei
În lipsa:
Agentului constatator Grigori Romanschi
Făptuitorului Lidia Lungu

examinând în şedinţă judiciară publică, la sediul instanţei, în limba de stat, cauza contravenţională privind învinuirea cet. ***Lungu Lidia***, *****, în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, instanţa

c o n s t a t ă:

La data de 21 februarie 2025, în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare dosarul contravenţional pe învinuirea cet. Lungu Lidia în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 455321 din 17.02.2025, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Buiucani al Direcţiei de poliţie a mun. Chișinău, Romanschi Grigori, Lungu Lidia se învinuieşte în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, pentru faptul că, în perioada 13-17.02.2025, în mun. Chișinău, *****, ca rezultat al neîndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de educare a copilului minor *****, *****, ultimul a comis fapte social periculoase, şi anume sustragere de bunuri din magazinul „Winkel”.

Potrivit pct. 16 al Deciziei agentului constatator, cauza contravenţională a fost remisă instanţei de judecată ca fiind autoritatea competentă să o soluţioneze în temeiul art. 395 Cod contravenţional.

În şedinţa de judecată, agentul constatator Romanschi Grigori, fiind citat legal (f.d. 16), nu s-a prezentat, dar a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa (f.d. 14-15).

În şedinţa de judecată, făptuitorul Lungu Lidia, fiind citat legal, nu s-a prezentat şi nu a comunicat instanţei motivele neprezentării acestuia (f.d. 17).

Astfel, constatându-se că s-au întreprins toate măsurile legale de citare a participanţilor la proces, instanţa de judecată, în temeiul art. 382 Cod contravenţional a dispus examinarea cauzei contravenţionale în Lidiei Lungu în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, în lipsa agentului constatator şi făptuitorului.

În context, instanţa consideră pertinentă jurisprudenţa CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea reaminteşte că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanţă şi de a se apăra (*cauza Poitrimol împotriva Franţei, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31*), or atitudinea reclamanţilor ar echivala cu o renunţare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

Studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată apreciază că procesul contravenţional urmează a fi încetat, reieşind din următoarele considerente.

În sensul art. 462 din Codul contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii: a) încetarea procesului contravenţional; sau b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată şi, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Conform art. 7 din Codul contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 10 din Codul contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenţionale şi se manifestă sub două forme prin intenţie sau din imprudenţă.

Intenţia este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudenţa constă din faptul, că persoana care săvârşeşte fapta îşi dă seama şi prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod uşuratic vor putea fi evitate.

În baza art. 458 alin. (1) din Codul contravenţional, examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Pentru a purcede la analiza existenţei sau inexistenţei faptei contravenţionale, prioritar instanţa de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenţie prin raportarea acestuia la cerinţele imperative prevăzute de legea contravenţională prin prisma existenţei temeiurilor de declarare a nulităţii absolute sau relative.

În accepţiunea art. 381 alin. (4) din Codul Contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În baza art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele cotravenţionale pot intra în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană.

Cu titlu preliminar, se impun a fi făcute câteva consideraţii referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenţie, precum şi la forma acestuia. Procesul-verbal de contravenţie materializează o manifestare de voinţă cu caracter unilateral a unei autorităţi publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenţi constatatori) şi reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă un act probator al unei contravenţii şi trebuie să conţină menţiunile prevăzute de art. 443 din Codul Contravenţional.

În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 din Codul Contravenţional.

Analizând actul de constatare sub aspectul legalităţii sale, instanţa va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerinţele de formă ale procesului-verbal de contravenţie, aşa cum sunt impuse acestea de dispoziţiile art. 443 din Codul Contravenţional referitoare la menţiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancţiunea nulităţii. Nulitatea poate fi invocată şi din oficiu.

În raport cu prevederile art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul Contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

La caz, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 455321 din 17.02.2025, agentul constatator Romanschi Grigori a constatat că, în perioada 13-17.02.2025, în mun. Chișinău, *****, ca rezultat al neîndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de educare a copilului minor *****, *****, ultimul a comis fapte social periculoase, şi anume sustragere de bunuri din magazinul „Winkel” (f.d. 4).

Acţiunile cet. Lungu Lidia au fost calificate de agentul constatator în baza art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, adică *neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de*

educare şi de instruire a copilului, se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 15 la 25 de ore.

Conform art. 425 Cod contravenţional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Astfel, instanţa de judecată reţine că pentru constatarea existenţei contravenţiei imputate lui Rusu Lidia şi constatarea vinovăţiei, de către agentul constatator au fost administrate următoarele înscrisuri şi probe, cercetate în cadrul şedinţei de judecată:

- Procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 455321 din 17.02.2025 (*f.d. 4*);

- Informaţia ,,112" din 17.02.2025, potrivit căreia Ermilovici Andrei a sesizat poliţia cu privire la opunere de rezistenţă (*f.d. 5*);

- Demersul directorului magazinului ,,Winkel", Iarmolovici Andrei, potrivit căruia a solicitat tragerea la răspundere conform legislaţie în vigoare a unei persoane de gen masculin, care a sustras în mod tainic din magazin produse în sumă de 898,47 MDL (*f.d. 6, 7*);

- Procesul-verbal de constatare din 17.08.2025, potrivit căruia a fost audiat ***** pe marginea celor întâmplate (*f.d. 8*);

- Raportul din 17.02.2025 (*f.d. 9*).

Instanţa, analizând întregul material probatoriu acumulat şi prezentat în justificarea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie, consideră că în acţiunile cet. Lungu Lidia lipseşte faptul contravenţiei prevăzut la art. 63 alin. (1) Cod contravenţional.

Instanţa de judecată cu titlu primar atestă că procesul-verbal, şi anume fapta incriminată este una vagă. Nu este identificate expres acţiunile de neîndeplinire a obligaţiilor părinteşti sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligaţiunilor de către Lungu Lidia, precum şi prin ce anume nu şi-a onorat obligaţiile de părinteşti de supraveghere a copilului minor.

Astfel elementele laturii obiective nu au fost indicate de către agentul constatator. Or, Lungu Lidia are dreptul de a cunoaşte esenţa faptei care i se incriminează.

Totodată, esenţial pentru calificare este stabilirea legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă exprimată în acţiunea de neîndeplinire a obligaţiilor părinteşti şi urmările prejudiciabile survenite, fapt care nu a fost probat în speţă.

Latura subiectivă a contravenţiei analizate se exprimă, în primul rând, prin vinovăţie sub formă de intenţie.

Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.

În speţă, instanţa de judecată nu a stabilit existenţa intenţiei directe a cet. Lungu Lidia de a nu îndeplini obligaţiile de părinte.

Ori, la caz, nu este clar prin ce anume Lungu Lidia nu şi-a îndeplinit obligaţiile părinteşti.

Instanţa de judecată ţine să menţioneze că acţiunile cet. Lungu Lidia nu se încadrează în prevederile art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, or, în speţă nu a avut loc o neîndeplinire a obligaţiilor părinteşti ce ţine de educarea copilului minor.

În alt context, instanţa de judecată concluzionează că agentul constatator, abilitat cu atribuţii de constatare a faptei contravenţionale şi aplicare a sancţiunii, administrează orice probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal. Din acest argument, rezultă că simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravenţional.

În alţi termeni, atît timp cît asupra faptelor descrise în conţinutul actului, neconfirmate prin alte mijloace de probă, pot plana o serie de dubii, instanţa apreciază că îşi găseşte aplicare un alt principiu de drept, şi anume principiul *in dubio pro reo.*

La fel, în cauza *Telfner versus Austria*, CEDO a statuat că, o condamnare în lipsa probelor convingătoare de vinovăţie constituie o încălcare a art.6 §2 din CEDO, iar în cauza *Anghel versus România*, CEDO a accentuat că, sarcina probei îi revine acuzării şi îndoiala profită acuzatului.

La cazul dedus judecăţii, prin prisma principiului prezumţiei nevinovăţiei, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea făptuitorului, instanţa reţine că pe parcursul examinării prezentei cauze contravenţionale agentul constatator nu a prezentat careva probe admisibile, pertinente, concludente şi utile care ar demonstra vinovăţia a cet. Lungu Lidia în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod Contravenţional al Republicii Moldova.

Or, conform art. 375 din Codul contravenţional: (1) Persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Sintetizând circumstanţele reliefate suprapuse la textele de lege enunţate, ţinând cont de faptul că fapta nu întruneşte elementele contravenţiei prevăzute de art. 63 alin.(2) Cod Contravenţional, nefiind probată intenţia cet. Lungu Lidia de a săvîrşi fapta contravenţională, iar în circumstanţele enunţate şi ţinând cont de faptul că orice dubii care nu au fost înlăturate, în virtutea legii, se tratează în folosul persoanei, instanţa de judecată conchide că în cadrul judecării cauzei nu s-a confirmat temeinicia faptei imputate lui Lungu Lidia din care ajunge la concluzia de a înceta procesul

contravenţional pornit în privinţa lui Lungu Lidia în baza art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care, nu există faptul contravenţiei.

Art. 461 Cod Contravenţional stabileşte că, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 instanţa încetează procesul contravenţional.

Pornind de la cele indicate, instanţa consideră învinuirea adusă cet. Lungu Lidia în comiterea contravenţiilor prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, neîntemeiată, urmând încetarea procesului în legătură cu faptul că în acţiunile contravenientei nu există faptul contravenţiei.

Pentru aceste motive şi în conformitate cu art. 461, 462 Cod Contravenţional al R.M., instanţa de judecată

H o t ă r ă ş t e:

Se încetează procesul contravenţional intentat în privinţa cet. ***Lungu Lidia,*** învinuită în săvârşirea contravenţiilor prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul Contravenţional al RM, pe motivul că nu există faptul contravenţiei.

Copia hotărârii se remite pentru informare părţilor.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Preşedinte de şedinţă,
judecător Lupaşco Lilia

Copia corespunde originalului,
Judecător

Lupaşco Lilia